SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1292

av Pär Gustafsson (L)

Stärkt skydd för hbtqi-personers rättigheter i Turkiet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för sina bilaterala relationer med Turkiet och genom EU och Europarådet ska verka för att stärka skyddet för hbtqi-personers mänskliga rättigheter i Turkiet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Respekten för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer måste vara vägledande för Sveriges utrikespolitik. Rätten att leva öppet, uttrycka sin identitet och organisera sig tillsammans med andra är grundläggande fri- och rättigheter som ska gälla alla människor, oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Utvecklingen i Turkiet är djupt oroande. Under september 2026 har turkiska myndigheter genomfört omfattande tillslag mot hbtqi-personer, människorättsförsvarare och organisationer som arbetar för lika rättigheter. Tillslagen föregicks av digital censur mot organisationer, medier och konton i sociala medier. Enligt Turkiets justitieminister omfattar myndigheternas insats sammanlagt 162 personer, nio organisationer och 13 företag i 15 provinser. Insatsen har fått namnet ”Min familj är trygg”, vilket illustrerar

hur familjepolitiska föreställningar används för att legitimera ingripanden mot en redan utsatt minoritet.

Händelserna måste ses mot bakgrund av en längre utveckling där utrymmet för det turkiska civilsamhället har begränsats. När myndigheter genom gripanden, censur och nedstängningar försvårar människors möjligheter att organisera sig och uttrycka sina åsikter hotas grundläggande demokratiska friheter. Turkiet är medlem i Europarådet och har förbundit sig att följa Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Landet är dessutom kandidatland till EU och en viktig samarbetspartner till Sverige inom Nato, vilket ger Sverige och andra europeiska länder flera möjligheter att lyfta dessa frågor.

Sverige är enligt Utrikesdepartementet den största givaren till hbtqi-organisationer i Turkiet och stödjer flera av de organisationer som nu har drabbats. Det svenska stödet till civilsamhället är särskilt betydelsefullt när oberoende organisationers möjligheter att verka begränsas. Sverige bör därför säkerställa att stödet kan fortsätta och samtidigt använda sina diplomatiska relationer för att uppmärksamma situationen för utsatta människorättsförsvarare.

Regeringen bör inom ramen för sina bilaterala kontakter och samarbetet inom EU och Europarådet verka för att Turkiet respekterar sina internationella åtaganden, upphör med ingripanden mot fredligt människorättsarbete och friger personer som frihetsberövats enbart för att de utövat sina grundläggande rättigheter.

Mänskliga rättigheter är universella och kan aldrig göras beroende av en regerings syn på människors sexuella läggning eller könsidentitet. Sverige måste fortsätta vara en tydlig röst för friheten.

Pär Gustafsson (L)